

V. International Caucasus-Central Asia Foreign Trade and Logistics Congress

September 19-10, 2019, İstanbul

<http://www.ulk.ist/>

Türkiye ve Beş Türki Cumhuriyet Arasındaki 2001-2018 Dönemi Dış Ticaretin İncelenmesi

Muhittin Adıgüzel

Assist. Prof.

İstanbul Ticaret Üniversitesi
madiguzel@ticaret.edu.tr

Özet

Türkiye ve Beş Türki Cumhuriyet Arasındaki 2001-2018 Dönemi Dış Ticaretin İncelenmesi. Türkiye ile beş Türki Cumhuriyet; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, ve Özbekistan arasındaki 2001-2018 yılları arasındaki dış ticaretin incelendiği bu çalışmamız bağlamında; 2001 yılında 6 Türk Cumhuriyeti arasındaki Dış Ticaret hacmi 3.236.554.000 dolar seviyesinde iken 7,2 kat artarak 2018 yılında 23.344.798.000 dolara ulaşmıştır. Bu dönemde Dünya ticaret hacminin 3,14 kat artarak 12.423.506.260 dolardan 39.036.387.491 olduğu göz önüne alındığında Türki Cumhuriyetler arasındaki dış ticaretin Dünya ticaretine göre iki katından fazla artış sağladığı görülmektedir. Bu olumlu durum yanında olumsuz gelişme Türk Cumhuriyetler arasındaki dış ticaret hacminin 2013 ve 2014 yıllarında 29 milyar dolar civarındaki dış ticaret hacminin 4 yıl içinde 23 milyar dolar civarına gerilemesidir gerilemesidir. Türkiye'nin diğer beş Türki Cumhuriyet ile ticareti irdelendiğinde Türkiye'nin bu cumhuriyetlerden 2001 yılında 282,5 milyon dolar olan toplam ithalatı 2012-2014 döneminde 3,6 milyar dolar civarına yükselirken son iki yıl 2017 ve 2018'de 3 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir. Türkiye'nin beş ülkeye toplam ihracatı ise 2001 yılında 557,3 milyon dolar iken sürekli artışla 2012 yılında 5,8 milyar dolar, 2013 yılında 6,9 milyar dolar ve 2014 yılında 7,1 milyar dolara ulaşmıştır. Ancak son yıllardaki düşüşle 2018 yılında 3,96 milyar dolara gerilemiştir. Çalışmamızda Türkiye ile diğer beş Türk Cumhuriyeti arasındaki dış ticaret ve bu ülkelerin kendi aralarındaki ikili dış ticareti ülkeler bazında ayrı ayrı incelenmiş ve sonuçlar paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Türkiye, Türki Cumhuriyetler, Dış Ticaret